

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	24XECdo/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	2309212069
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2309212069.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpenou: doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom a konateľom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnému: Q. T., bytom A., o vymoženie 492,90 Eur s príslušenstvom a ďalších trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10Er/139/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2014 č. k. 23CoE/146/2014-78, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvého stupňa“) dňa 14. augusta 2009 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 1. júna 2009 sp. zn. SR 02805/09 Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s.

Súd prvého stupňa uznesením z 27. mája 2013 č. k. 10Er/136/2009-36 v spojení s opravným uznesením z 27. februára 2014 č. k. 10Er/136/2009-74 exekúciu pod sp. zn. 10Er/136/2009 vyhlásil za neprípustnú a konanie zastavil a nepriznal náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi.

Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oprávnenej uznesením z 30. septembra 2014 č. k. 23CoE/146/2014-78 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Návrhy oprávnenej na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) a c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol. Zároveň povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcej časti podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že:

1. súd rozhodol „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a) O.s.p.), lebo nesprávne interpretoval

ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“),

2. vo veci vystupoval na strane povinného vedľajší účastník, ktorým je občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľov, pričom v exekučnom konaní je vedľajšie účastníctvo vylúčené (§ 237 písm. b) O.s.p.),

3. v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d) O.s.p.), lebo vykonateľnosť označeného rozhodcovského rozsudku už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie,

4. súd rozhodoval napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e) O.s.p.),

5. súdy oboch stupňov oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.) tým, že ju:

- a/ nevyzvali, a ani s ňou nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jej námietky proti prejednávaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“,

- b/ nevytýčili pojednávanie, aj keď podľa ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli na to povinné,

- c/ jej nebolo umožnené viesť kontradiktórne konanie, lebo sa nemohla vopred vyjadriť k právnym dôvodom uplatňovaným súdom prvého stupňa ex offio,

- d/ dostatočne neodôvodnili svoje rozhodnutia,

6. súdy sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), lebo nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie,

7. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.), základom ktorého je nesprávna aplikácia a interpretácia ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Vzhľadom na vyššie uvedené, oprávnená požiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie; zároveň žiadala, aby dovolacie konanie bolo prerušené podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. s tým, aby dovolací súd predložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Rovnako navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s ust. § 241 ods. 1 druhá veta OSP, skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Dovolací súd ako príklad uvádza rozhodnutia z 10. júla 2013 sp. zn. 1 ECdo 20/2013, sp. zn. 1 ECdo 45/2013 a sp. zn. 1 ECdo 130/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013 a z 3. decembra 2013 sp. zn. 7 ECdo 92/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, z určujúceho hľadiska však išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na

to, nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom Najvyšší súd Slovenskej republiky bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ust. § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., dovolateľkou napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v ust. § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle ust. § 237 písm. c) a g) O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad dovolací súd uvádza rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 33/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku dovolací súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a) O.s.p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (porovnaj napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d) O.s.p. (porovnaj aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e) O.s.p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,
6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľným exekučným titulom.

Námietku dovolateľky, že súdy oboch stupňov jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.) tým, že nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku tak boli povinné urobiť, považoval dovolací súd za nedôvodnú. Dovolateľka zjavne prehliadla, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa (16. decembra 2013) bol ods. 5 § 57 Exekučného poriadku zrušený a v zmysle ustanovenia § 58 ods. 2 Exekučného poriadku súd môže pri rozhodovaní podľa § 57 ods. 1 písm. a) až j) nariadiť pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci. V tejto spojitosti je potrebné uviesť, že posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade je nariadenie pojednávania nevyhnutné pre objasnenie veci, je na úvahe súdu a nie účastníkov konania. Ak aj odvolací súd rozhodol o odvolaní oprávnenej bez nariadenia pojednávania, postupoval len v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ dovolateľka tvrdila existenciu vady v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. z dôvodu, že jej nebolo umožnené viesť kontradiktórne konanie, lebo sa nemohla vopred vyjadriť k právnym dôvodom, ktoré súd prvého stupňa vo veci uplatnil ex offio a na ktorých založil svoje rozhodnutie, ani táto jej námietka neobstoí. Oprávnená predsa mala možnosť predniesť svoju argumentáciu a vyjadriť sa ku všetkým vo veci rozhodujúcim otázkam, a to v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, čo aj využila, pričom odvolací súd sa s jej námietkami, ktoré pôvodne hodlala predostrieť súdu prvého stupňa, v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vypořiadal. Dovolací súd poukazuje, že v danej situácii oprávnená už cestou riadneho opravného prostriedku dosiahla sledovaný účel, jej tvrdenie o odňatí možnosti pred súdom konať nemá tak žiadne opodstatnenie (k tomu porovnaj m. m. R 39/1993). Aj podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nedostatok pri uplatňovaní niektorých záruk spravodlivého súdneho konania, napr. na súde prvého stupňa, môže byť korigovaný konaním na druhostupňovom súde (Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko z 23. júna 1981, Adolf v. Rakúsko z 26. marca 1982, Feldbrugge v. Holandsko z 29. mája 1986; porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 1/2013 zo 16. januára 2013).

Neopodstatnené je aj tvrdenie dovolateľky, že nižšie súdy svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa však nevyžaduje, aby na každý argument strany, a to taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Iba ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na zhodnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález zo 16. septembra 2003 sp. zn. III. ÚS 119/03, uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery nižších súdov nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b) OSP), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá

prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). I keby teda tvrdenia dovolateľky o dovolacích dôvodoch podľa § 241 ods. 2 písm. b), c) O.s.p. boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu však neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 Os.p.

Dovolateľka namietala aj vadu konania plynúcu z ust. § 237 písm. b) O.s.p., konkrétne, že vo veci vystupoval na strane povinného vedľajší účastník, ktorým je občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľov, pričom v exekučnom konaní je vedľajšie účastníctvo vylúčené. Nakoľko z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by v predmetnom konaní vôbec vystupoval na strane povinného vedľajší účastník, dovolací súd bez ďalšieho vyhodnotil uvedenú námietku dovolateľky ako nedôvodnú a bezpredmetnú.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z väd uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal v tomto smere návrh (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.